

Na podlagi Zakona o delovnih razmerij (Ur. l. RS, št. 42/02 in 103/2007) (v nadaljevanju: ZDR) in v skladu z 51. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS št 43/2011), v nadaljevanju: ZVZD in na podlagi 22. člena Statuta Občine Dobropolje, Ur. l. RS., št.: 28/2008, je Župan Občine Dobropolje

dne 21. Aprila 2015,
pod zaporedno številko 007-0003/2015-01

sprejel naslednji

PRAVILNIK
o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik ureja postopke o ugotavljanju alkoholiziranosti ter prisotnosti in vpliva drugih psihoaktivnih substanc (prepovedanih drog ali zdravil naslednjih skupin: opiat, benzodiazepini, kokain in metaboliti, kanabis, amfetamini in metadon - v nadaljevanju psihoaktivnih substanc) pri delavcih v podjetju.

2. člen

Vsi delavci v organizaciji morajo biti seznanjeni z vsebino tega pravilnika, katerega ukrepe in določila so dolžni upoštevati in se po njih ravnati. Z vsebino tega pravilnika morajo biti seznanjeni, ga upoštevati in se po njem ravnati tudi učenci in študentje ter druge osebe, ki začasno ali prehodno opravljajo kakršnakoli dela v podjetju.

3. člen

Poleg določil tega pravilnika morajo delavci upoštevati še vse druge predpise in zakone, ki opredeljujejo uživanje alkohola in drugih psihoaktivnih substanc v delovnem okolju.

II. UGOTAVLJANJE ALKOHOLOZIRANOSTI DELAVCEV

4. člen

Delavec ne sme:

- prihajati na delo v alkoholiziranem stanju oz. pod vplivom psihoaktivnih substanc;
- uživati alkoholnih pijač in/ali drugih psihoaktivnih substanc med delom;
- prinašati na delo alkohola in/ali drugih psihoaktivnih substanc, v kolikor niso to zdravila, ki jih jemlje po navodilu osebnega zdravnika in z vednostjo izvajalca medicine dela.

Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti ali psihoaktivnih
substanc

5. člen

(1)Preizkus, alkoholiziranosti se lahko izvede zaradi podanega suma o alkoholiziranosti delavca (pitje v delovnem okolju, zadah, neprimerno obnašanje, negotovost pri hoji, zatikanje pri govorjenju ipd.) ali v okviru občasnih kontrol, ko se izvede preizkus alkoholiziranosti pri naključno izbranih delavcih in po vsaki delovni nezgodi.

(2)Preizkus prisotnosti psihoaktivnih substanc se izvaja ob nastopu na delo in ob obdobjih pregledih, če je podan utemeljen sum na uporabo, zlorabo in/ali odvisnost od le teh (uživanje ali/in injiciranje psihoaktivnih substanc med delom, neustrezno obnašanje, psihična odsotnost, zaspanost ali drugi znaki jemanja drog ali zasvojenosti).

6. člen

Vsak delavec, ki opazi ali sumi, da je kdo izmed delavcev prišel na delo v alkoholiziranem stanju ali pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc, užival alkoholne pijače ali druge psihoaktivne substance med delom ali jih prinesel na delo, mora to takoj sporočiti neposrednemu vodji ali tajniku, županu ali od njega pooblaščenim osebam.

7. člen

Šteje se, da je delavec v alkoholiziranem stanju in kot tak nesposoben za varno opravljanje del, če se ob preizkusu z alkotestom ugotovi v izdihanem zraku več kot 0,00 mg etanola/l izdihanega zraka oziroma 0,00 g/kg (promila) alkohola ali če se ugotovi, da kaže znake motenj, povzročenih z alkoholom (zanašanje, zatikanje pri govorjenju ali nezmožnost ustreznih odgovorov, agresivnost, slabost).

8. člen

(1)Preizkus z alkotestom opravi s strani župana občine pooblaščen oseb v navzočnosti vodje enote, oz. vodje proizvodnje. Preizkus se opravi v prostoru, v katerem poleg pooblaščenih oseb (vodja enote, oz. vodja proizvodnje, pooblaščen oseb in delavec, ki opravlja preizkus) ni drugih navzočih.

(2)Uporaba alkotesta se mora opraviti v skladu z navodili proizvajalca alkotesta. Alkotest mora biti za alkohol specifičen in mora imeti kvalitete dobrega indikatorskega instrumenta.

Analizo na prisotnost psihoaktivnih substanc se opravi z imunokemijskim testom za določanje prisotnosti nedovoljenih drog v urinu (**v ambulantni izvajalca medicine dela ali drugi ustrezni zdravstveni ustanovi**) in naknadno pozitivni test potrdi z ustrežno referenčno metodo v za to referenčnem laboratoriju.

(3)Pred analizo preiskovancu razložimo potek analize, ki z lastnoročnim podpisom potrdi pristanek na izvedbo analize po predlaganem protokolu.

9. člen

(1)Preizkus z alkotestom se opravi:

- ko je podan sum, da je delavec v alkoholiziranem stanju,
- ko se opravlja občasna nenapovedana kontrola alkoholiziranosti delavcev,
- po vsaki delovni nezgodi.

(2)Testiranje na prisotnost drugih psihoaktivnih substanc se opravi:

Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti ali psihoaktivnih
substanc

- pred nastopom dela na delovnih mestih, za katere je to s posebnimi aktom opredeljeno kot potrebno (delovna mesta z največjo odgovornostjo oz. tveganji),
- ko se opravlja občasna nenapovedana kontrola delavcev na prisotnost psihoaktivnih snovi,
- ko je podan sum, da je delavec pod vplivom psihoaktivnih substanc,
- po vsaki delovni nezgodi.

10. člen

(1) Delavec mora dovoliti oziroma opraviti preizkus alkoholiziranosti oz. testiranje na prisotnost psihoaktivnih substanc.

(2) Za kršitev delovne obveznosti se šteje:

- pozitiven rezultat po ugotavljanju alkoholiziranosti ali pri določanju drugih psihoaktivnih substanc in
- odklonitev preizkusa z alkotestom ali testiranja urina na prisotnost drugih psihoaktivnih substanc.

(3) Za odklonitev preizkusa alkoholiziranosti ali testiranja na prisotnost psihoaktivnih substanc se šteje tudi, če delavec pri preizkusu alkoholiziranosti z ustreznimi sredstvi in aparati (alkotestom) ne upošteva navodil za izvedbo preizkusa (z enim izdihom ne napihne vrečke z izdihanim zrakom oz. če ne piha pravilno v elektronski alkotest ipd.) oziroma ne želi oddati urina na preiskavo.

11. člen

(1) V izjemnem primeru, ko delavec odkloni preizkus alkoholiziranosti z alkotestom, mora oseba, ki preizkus izvaja, ugotoviti alkoholiziranost po zunanjih znakih in obnašanju delavca (kot npr.: zadah po alkoholu, opotekajoča hoja, zmeden govor in podobno) ter jih natančno zapisati, prav tako pa tudi podati pisno oceno o vplivu drugih psihoaktivnih substanc (kot npr.: nenavadno obnašanje - upočasnjenost, zaspanost, apatija, slaba »pogovorljivost«, nejasni odgovori, občasna duševna odsotnost, zmedenost, slaba časovna in krajevna orientiranost, opotekajoča – majava hoja, nejasen govor, široke ali ozke zenice, sveže ali zabrazgotinjene vbodne rane, nelogičen potek določenih dogodkov, nerazložljiv motiv dejanja, zunanji videz, predhodni dogodki ipd).

(2) Zapisnik mora biti podpisan s strani vseh oseb (vključno s preizkušancem), ki so sodelovale pri preizkusu. Če preizkušanec odkloni svoj podpis, je treba to zapisati.

12. člen

(1) Če komisija z alkotestom ugotovi, da ima delavec v izdihanem zraku več kot 0,00 mg/L etanola izdihanega zraka oziroma 0,00 g/kg (promila) alkohola, mora o tem takoj pisno obvestiti upravo organizacije (župana) s predlogom za uvedbo ustreznega postopka (disciplinskega oz. izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi).

(2) Če se z analizo ugotovi prisotnost drugih psihoaktivnih substanc, mora komisija o tem takoj pisno obvestiti upravo organizacije (župana) s predlogom za uvedbo ustreznega postopka (disciplinskega oz. izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi).

13. člen

Tajnik je dolžan v primeru, če se ugotovi, da delavec zaradi alkoholiziranosti ali vpliva drugih psihoaktivnih substanc ogroža svojo varnost ali varnost drugih delavcev, odstraniti delavca z dela (poskrbeti tudi za odstranitev iz delovnega okolja in za varno pot domov) in pri tem pisno pojasniti, po kakšnih znakih je ugotovil, da je delavec v alkoholiziranem stanju oz. stanju pod vplivom psihoaktivnih substanc.

14. člen

(1) Pooblaščen delavec oziroma druga odgovorna oseba mora o **preizkusu alkoholiziranosti in preizkusu ugotavljanja prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc ali uporabe drugih psihoaktivnih substanc** napisati zapisnik, ki mora vsebovati naslednje podatke:

- osebne podatke delavca, za katerega se opravlja preizkus,
- datum, točen čas in kraj opravljanja preizkusa,
- navedba, da je alkoholiziranost ugotovljena na podlagi določb tega pravilnika,
- navedbo, ali je bil preizkus opravljen z alkotestom v skladu z navodili proizvajalca alkotesta, oz. oz. če je bilo testiranje izvedeno v skladu z navodili izvajalca,
- rezultat preizkusa z alkotestom in ali se delavec strinja oziroma ne strinja z rezultatom alkotesta,
- čas in kraj sestave zapisnika,
- morebitne pripombe udeležencev preizkusa,
- podpis delavca, ki je vodil postopek in sestavil zapisnik ter podpisi članov komisije.

in priloge:

- pisno izjavo delavca (v kolikor je to zaradi trenutnega stanja možno), da se strinja z rezultati preizkusa ali pojasnilo, zakaj delavec takšne izjave ni podpisal.

(2) **Zapisnik** se sestavi v **treh izvodih**. En izvod zapisnika hrani pooblaščen oseba za varstvo pri delu, en izvod je posredovan s poročilom o opravljeni kontroli alkoholiziranosti na delovnem mestu računovodstvu (kasneje se vloži v delavčevo personalno mapo), en izvod pa prejme delavec, ki je opravil preizkus.

15. člen

(1) V kolikor se delavec ne strinja z rezultatom preizkusa alkoholiziranosti z alkotestom oziroma z urinskim imunokemijskim testom na droge, mora to izjaviti takoj, ko se mu pove rezultat preizkusa. V takem primeru se delavcu ponudi preizkus alkoholiziranosti v zdravstveni ustanovi (pri izvajalcu medicine dela), kamor se ga napoti ob spremstvu pooblaščenega delavca. Odklonitev preizkusa alkoholiziranosti v zdravstveni ustanovi oz. ponovljenega testiranja urina na droge avtomatično pomeni, da je veljaven rezultat preizkusa z alkotestom oz. imunokemijskega urinskega testa opravljenega v ambulanti izvajalca medicine dela.

(2) Po opravljenem prvem imunokemijskem testu delavca le začasno (tisti delovni dan ali dokler kaže znake motenj) odstranimo iz delovnega okolja, po ponovljeni potrditveni analizi pa je dokaz dokončen (disciplinsko ukrepanje). Na zahtevo delavca se lahko testiranje ponovi čez eno uro. V tem času mora biti delavec pod nadzorom izvajalca medicine dela.

16. člen

Delavec lahko zahteva, da se mu iz (zdravstvenih) razlogov ne opravi preizkus alkoholiziranosti z alkotestom temveč z odvzemom krvi in alkoholimetrično analizo v ustrezni ustanovi.

17. člen

Delavec v alkoholiziranem stanju, oz. stanju pod vplivom psihoaktivnih substanc je nesposoben za varno opravljanje del v naslednjih primerih:

- Ko rezultat preizkusa z alkotestom pokaže v izdihanem zraku več kot **0,00 mg etanola/L** izdihanega zraka oziroma **0,00 g/kg (promila) alkohola** ali ob primerjalno enakem rezultatu testa v zdravstveni ustanovi;
- Ko se delavec ne strinja z rezultati preizkusa z alkotestom, ki pokaže v izdihanem zraku več kot 0,00 mg etanola/L izdihanega zraka oziroma 0,00 g/kg (promila) in odkloni preizkus v zdravstveni ustanovi;
- Ko delavec odkloni preizkus z alkotestom, v zdravstveni ustanovi, pa komisija iz drugih znakov oceni, da je v alkoholiziranem stanju oz. pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc;
- Ko se z ustreznim testiranjem ugotovi prisotnost drugih psihoaktivnih substanc z imunokemijskim testom za določanje prisotnosti psihoaktivnih substanc v urinu in se pozitiven test potrdi z ustrežno referenčno metodo v za to referenčni ustanovi;
- Ko delavec odkloni testiranje na droge v zdravstveni ustanovi, komisija pa iz drugih znakov oceni, da je pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc.

18. člen

Vse stroške ugotavljanja alkoholiziranosti ali prisotnosti drugih psihoaktivnih substance v prostorih družbe in/ ali zdravstvene ustanove **povrne delavec**, če se s preizkusom ugotovi, da ima delavec v izdihanem zraku več mg etanola/l izdihanega zraka oz. g/kg (promila) alkohola, kakor je dovoljeno po tem pravilniku oz. je bil potrjen sum, da je bil pod vplivom psihoaktivnih substanc.

19. člen

Zapisnik lahko pregledajo: prizadeti delavec, delavski zaupnik, pooblaščen oseba za varnost in zdravje pri delu ter drugi strokovni delavci in organi, ki odločajo o delavčevi odgovornosti.

III. KONČNE DOLOČBE

20. člen

Spreminjanje in dopolnjevanje tega pravilnika se izvede na način in po postopku, ki je določen za njegov sprejem.

21. člen

Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti in testiranju na druge psihoaktivne substance sprejme župan Občine Dobropolje in prične veljati petnajsti dan po objavi na spletnih straneh in na oglasni deski Občine.

Dostavljeno:

- oglasna deska,
- arhiv.

Župan Občine Dobropolje
Janez Pavlin, univ. dipl. inž. str.